Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0509U000722

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-12-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чеботар Сабіна Віталіївна

2. Chebotar Sabina Vitaliyvna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.22

Назва наукової спеціальності: Молекулярна генетика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-11-2009

Спеціальність за освітою: 807400

Місце роботи здобувача: Південний біотехнологічний центр у рослинництві УААН

Код за ЄДРПОУ: 30559204

Місцезнаходження: 65036,м.Одеса,Овідіопольська дор.,3

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д26.237.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Південний біотехнологічний центр у рослинництві УААН

Код за ЄДРПОУ: 30559204

Місцезнаходження: 65036,м.Одеса,Овідіопольська дор.,3

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.23.57

Тема дисертації:

1. Молекулярно-генетичний аналіз генофонду озимої м'якої пшениці України.

2. Molecular-genetic analysis of Ukrainian bread wheat gene pool.

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена вивченню генетичної різноманітності генофонду українських сортів м'якої пшениці за допомогою молекулярних маркерів. Створено каталог та базу даних алельних характеристик сортів за мікросателітними локусами, проведено порівняння українських сортів з європейськими. Встановлено, що розподіл частот алелів МС-локусів, характерний для генетичного пулу сортів пшениці України, відрізняється від частот алелів в інших еколого-географічних регіонах. Показано, що значна частина українських сортів пшениці гетерогенна. На молекулярному рівні простежено зміни в сортовому матеріалі м'якої пшениці півдня України за 90 років селекції. Доведено, що значна частина алелів, характерна для давніх сортів, збережена в генофонді сортів Селекційно-генетичного інституту. Виявлено широке розповсюдження генів короткостебловості Rht8c, Rht-B1b, Rht-D1b у генотипах сортів пшениці півдня України. Показано, що більше 95 % сортів твердозерні з алелями Pina-D1a та Pinb-D1b, лише незначна кількість сортів має алелі Pina-D1a і Pinb-D1a, які визначають м'якозерність. Відзначено, що сучасні сорти переважно не несуть нуль-алелів за Wx-генами, залученими до контролю вмісту амілози крохмалю зерна. Запропонована маркерна селекція для

прискорення створення напівкарликових та лінійних сортів. Картовано за допомогою делеційних ліній 165 мікросателітних локусів на хромосомах третьої гомеологічної групи T. aestivum та досліджено генетичний поліморфізм цих послідовностей. Розроблено й апробовано методичний підхід контролю збереження зразків злаків в ex situ-колекціях.

2. The executed researches allowed to estimate the level of genetic diversity within the Ukrainian bread winter wheat genetic pool, to create the catalogue of alleles of microsatellite (MS) loci of the Ukrainian wheat varieties, to conduct comparisons of the Ukrainian wheat genetic pool with the European wheats. Distributing of allele frequencies at MS-loci in Ukrainian wheat genetic pool is significant different from allele frequencies in other ecology-geographical regions. It is shown, that more than 80 % Ukrainian wheat varieties including modern have heterogenity. Significant changes in allelic frequencies of different loci have happened during the last 90 years of selection. Introduction and wide distribution of the dwarfing genes Rht8c, Rht-B1b and Rht-D1b in the genotypes of the Ukrainian wheat varieties were detected. More than 95 % of varieties have been classified as hard wheats and some varieties that have alleles Pina-D1a and Pinb-D1a - are soft. Ukrainian modern wheat varieties mainly have not null-alleles of Wx-genes which are involved in the control of amylose content in the starch. The introduction of MAS in the Ukrainian breeding programs is offered, in particular for acceleration of creation of semidwarf and linear winter wheat varieties. There were mapped 165 microsatellite-loci on 3 homoelogous group of chromosomes of T. aestivum and genetic polymorphism of theses microsatellites have been analysed. The methodical approach have been developed and effectively deployed to establish the purity of genebank accessions after in ex situ-collections.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сиволап Юрій Михайлович
2. Sivolap Yuri Mikhailovich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.03, 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малюта Станіслав Станіславович
2. Малюта Станіслав Станіславович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терновська Тамара Костянтинівна
2. Терновська Тамара Костянтинівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучук Микола Вікторович

2. Кучук Микола Вікторович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15, 03.00.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Єльська Ганна Валентинівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Єльська Ганна Валентинівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.